

● Køllergård
Røvej 29
3760 Gudhjem

BORNHOLMS
REGIONSKOMMUNE



Kolofon:	Bornholms Regionskommune; oktober 2025
Journalnummer:	25/8275
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Køllergård

Røvej 29, 3760 Gudhjem



Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 20. oktober 2025.

DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til Køllergård
Tilladelsen omfatter:	Produktion af smågrise og slagtesvin. Produktionsareal: 1.483 m ² i 2 staldafsnit
Dato for tilladelse:	20. oktober 2025
Ejendom/husdyrbrug:	Køllergård, Røvej 29, 3760 Gudhjem
Matrikelnummer og ejerlav:	4a Rø m.fl.
BFE-nummer:	9926288
CVR-/P-nummer:	40044655/1001791165
CHR-nummer:	15513
Ejer, ansøger af ejendommen:	Kim Kristensen
Kontaktoplysninger:	23305376; koellergaard@mail.dk
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, VKST f.m.b.a, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion	8
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald	11
2.5 Retsbeskyttelse	12
2.6 Offentlighed	12
2.7 Klagevejledning	12
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	17
4 Husdyrproduktion og reststoffer	20
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	20
4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning	22
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring	23
5.2 Vand	24
5.3 Energi	24
5.4 Diverse hjælpepestoffer	25
6 Reststoffer	26
6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand	26
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget	27
7.1 Lugt	27
7.2 Støj og rystelser	29
7.3 Støv	30
7.4 Lys	30
7.5 Fluer og skadedyr	31
7.6 Transport	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	32
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav	32

8.2	Ammoniakdeposition til naturområder.....	34
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	38
10	Egenkontrol og dokumentation	41
11	Samlet vurdering	42
12	Bilag	43
	Bilagsoversigt	43
	Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift	44
	Bilag 2. Naturberegningsspunkter for Køllergård.....	45
	Bilag 3. Beredskabsplan for Køllergård.....	47
	Bilag 4. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger	49

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Kim Kristensen ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16b til godkendelse af svineproduktionen på ejendommen Køllergård, Røvej 29, 3760 Gudhjem.

På Køllergård er der en tilladt produktion på 8.350 slagtesvin (30-107,5 kg) eller et alternativ med specialproduktion i form af Bornholmergrisen på 1.922 slagtesvin (30-108 kg) og 3.610 slagtesvin (30-121 kg). Der er tale om en §12-tilladelse fra juni 2009.

Der ansøges om godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin, således det er muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt. Dette for at sikre fleksibilitet i forhold til fremtidig produktion.

Der foretages ingen ændringer af staldanlægget. Det samlede produktionsareal udgør 1.483 m².

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i tre eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. To af de tre gyllebeholdere er overdækket, hvorved udledningen af ammoniak reduceres fra disse. Der er tale om et frivilligt tiltag og effekten af overdækningen er derfor ikke indregnet i denne ansøgning.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens §16b og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 250127).

Udledningen af lugt og ammoniak fra staldanlægget øges ikke i ansøgt drift, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget. Ved flexproduktion beregnes lugt og ammoniak ud fra den mulige produktion med den højeste udledning (worst case), og dette er produktion af slagtesvin, svarende til den nuværende drift.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften forventes produktionen desuden ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området, idet den samlede udledningen fra anlæg og lager ikke ændres i ansøgt drift. Reelt reduceres udledningen fra lageret, idet to af tre gyllebeholdere er blevet overdækket. Dette er gennemført som et frivilligt tiltag.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT er opfyldt, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne. Med tilladelsen følger en række vilkår til driften, som sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne væsentligt.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til flexproduktion af smågrise og slagtesvin på husdyrbruget Køllergård, Røvej 29, 3760 Gudhjem, matr.nr. 4a Rø m.fl. Tilladelsen omfatter en flexproduktion af smågrise og slagtesvin i det eksisterende staldanlæg inkl. gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger. Det samlede produktionsareal udgør 1.483 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og antallet af stipladser til slagtesvin over 30 kg er angivet til mindre end 2.000 (ikke IE-husdyrbrug). Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 10.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 0 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af slagtesvineproduktion på Køllergård efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Køllergård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Desuden bekendtgørelse nr. 1595 af 06. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

På ejendommen Køllergård, Røvej 29, 3760 Gudhjem matr.nr. 4a Rø m.fl. ønskes svineproduktionen godkendt efter Husdyrbrugloven [stipladsmodellen]. Der foretages ingen udvendige eller indvendige ændringer af stald-anlægget.

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Køllergård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 22. april 2025 (skema nr. 250127). Kommunen har afgjort sagen på baggrund af version 1 af ansøgnings-skemaet.

På Køllergård er der i nudrift produktion af slagtesvin i henhold til en §12-tilladelse fra juni 2009. Tilladelsen giver mulighed for en årlig produktion på 8.350 slagtesvin (30-107,5 kg) eller et alternativ med specialproduktion i form af Bornholmergrisen på 1.922 slagtesvin (30-108 kg) og 3.610 slagtesvin (30-121 kg) i eksisterende stalde.

Husdyrgødningen er fortsat svinegylle, som opbevares i ejendommens gyllebeholdere, forbeholder samt gyllekanaler.

Samdrift med andre husdyrbrug

Kim Kristensen ejer og driver ikke andre husdyrbrug ud over Køllergård. Køllergård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at Køllergård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Køllergård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

- Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
- Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsareals størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

- Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	427
Stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	1.056

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

- Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Naturligt flydelag	255
Gyllebeholder 2	Flydende	Overdækning (frivilligt tiltag)	438
Gyllebeholder 3	Flydende	Overdækning (frivilligt tiltag)	461

*) Begge beholdere forsynet med teltoverdækning udgør et frivilligt tiltag.

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

- Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
- Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Staldindretning

- "Stald 1" og "Stald 2" er indrettet med 50-75 % fast gulv dvs. samlet produktionsareal med denne gulvtype udgør 1.483 m².

2.3.7 Affald

- Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.

12. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.

13. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Lugt

14. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
15. Omrøring af husdyrgødning i ejendommens gyllebeholdere må på 1. udbringningsdag tidligst påbegyndes 3 timer før udbringning, og på de efterfølgende udbringningsdage må omrøring tidligst ske 1,5 time før udbringningen påbegyndes.
16. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.9 Støjklender

17. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

18. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
19. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
20. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

2.3.10 2.3.8 Vilkår vedr. støj

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

2.3.11 Vilkår vedr. skadedyr

22. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
23. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
24. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.12 Vilkår vedr. oplag af olie

25. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
26. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtæg.
27. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.13 Uheld og risici

29. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
30. Der skal foreligge en beredskabsplan for Køllergård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
31. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 20. oktober 2031), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 20. oktober 2033.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 28. juli 2025 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om §16b-miljøtilladelse til Køllergård / udkast til §16b-miljøtilladelse til Køllergård til ejere af ejendomme, som matrikuleret grænser op til Køllergårds matrikler.

Udkast til afgørelse om §16b-miljøtilladelse til Køllergård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 623 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 28. juli 2025 til 20. august 2025 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog en skriftlig bemærkning, som kan ses i bilag 4. De indkomne bemærkninger gav anledning til ændringer i miljøtilladelsen.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 20. oktober 2025 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 17. november 2025, dvs. 4 uger fra den 20. oktober 2025, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du

sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse af eksisterende bygninger

Det eksisterende bygningsanlæg på ejendommen består af stuehus, lager- og maskinhuse, staldbygninger, og gyllebeholdere.

Der foretages herudover ingen udvendige bygningsmæssige eller indvendige ændringer af stalde eller øvrige bygninger. Tilsvarende foretages der ikke ændringer af gødningsopbevaringsfaciliteterne i form af gyllebeholdere. Her er to af beholderne forsynet med teltoverdækning. Der er tale om et frivilligt tiltag.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Køllergård.



Figur 2. Skråfoto V. Rosendalgård med omgivelser (Køllergård er angivet med rød markering). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.



Køllergård er beliggende i landzone og dermed uden for eksisterende byzone og sommerhusområde. Der er ca. 1,35 km til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Tejn, og ca. 2,7 km til nærmeste sommerhusområde ved Fåregårdsvej. Til nærmeste samlede bebyggelse (afgrænsede byområde) ved kildegårdsvej nord for Tejn er der ca. 2,3 km. Til nærmeste nabobeboelse på Røvej 27 er der 241 m. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Nærmeste vedtagne kommuneplan i landzone er Bådsted Camping ca. 1,1 km mod øst og nærmeste lokalplan er Rø Golfbane ca. 2,0 km mod sydøst.

Grænsen for Natura 2000-området "*Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne*" ligger ca. 1,3 km øst for Køllergård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Rø ca. 2,3 km sydøst for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Byzone ved Tejn)	Ca. 1,35 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 009 Golfanlæg i Rø)	Ca. 2,0 km	50 m
Nabobeboelse (Røvej 27)	241 m	50 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Spøllinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne)	1,3 km	10 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Rø)	Ca. 2,3 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 54 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 1,8 km	50 m
Vandløb og dræn	191 m	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	524 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	680 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	26 m	15 m
Naboskel	101 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og anlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakkfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Det fremgår af §8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, at for hvert enkelt nybyggeri af stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg skal det kontrolleres, om husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1, er overholdt. Reglen gælder kun nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller ombygninger, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Reglen gælder ikke ved reparation eller renovering af eksisterende anlæg.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Køllergård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Køllergård er beliggende inden for kystnærhedszonen, som går 3 km inde fra kysten. Dette har dog ingen betydning for byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs-ejendom.

Køllergård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en eng placeret ca. 72 m nordvest for det eksisterende staldanlæg. Der er placeret yderligere en eng indenfor 1.000 m af ejendommen. Der er placeret i alt 8 skove udpeget som kategori 3 skove med gammel skovjordsbund indenfor 1.000 m af Køllergård. Den nærmeste er placeret ca. 375 m sydøst for staldanlægget. Herudover er 4 skove udpeget som tilgroet lysåben. Den nærmeste er placeret ca. 811 m nord for staldanlægget.

Nærmeste kategori 3 overdrev, hede eller mose er en hede placeret 763 m nord for Køllergård. Et overdrev er placeret 869 m mod syd og en mose 997 m mod nordøst.

I en afstand op til 1.000 m fra ejendommen er der 7 små beskyttede søer/vandhuller. Den nærmeste er placeret 524 m fra Køllergård. I forbindelse med et beskyttet vandløb, der løber ca. 265 m vest for Køllergård, er der placeret en mindre sø, der ikke er anført som beskyttet.

Grænsen til habitatområdet "Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne" er placeret ca. 1,3 km fra Køllergård.

Nærmeste område udpeget som lavbundsområde er placeret ca. 25 nordøst for stalden i forbindelse med engen.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra ny staldbygning	Berøres Køllergård?
Skovbyggelinje (300 m)	475 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	240 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	550 m	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 3,0 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 3,0 km	Nej

Vejbyggelinje	738 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 1,3 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	72 m	Nej
Lavbundsområder	25 m	Nej
Fredede områder	540 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	35 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Køllergård er en oprindelig firlænget ejendom, hvor de oprindelige staldlænger er blevet fjernet og der er i stedet opført produktionsbygninger, kornsiloer og gyllebeholdere mod nord, nordvest og staldlænger mod sydvest.

Der opføres ingen nye bygninger og foretages ingen ændringer af de eksisterende bygninger.

Figur 3. Køllergård set fra Røvej – set mod nord. Cowi vejfoto 29. maj 2024.



Figur 4. Køllergård set fra Røvej – i østlig retning. Cowi vejfoto 29. maj 2024.



Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt i forhold til det eksisterende staldanlæg mv på Køllergård.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder, og det vurderes, at der ikke er landskabelige forandring i landskabet, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Køllergård anvendes i nudrift til produktion af slagtesvin. Produktionsanlægget består af to stalde, der hver er opdelt i sektioner. Begge stalde er indrettet med 50-75% fast gulv.

Der sker ingen ændringer i staldene i ansøgt drift.

Der søges om flexgruppe med slagtesvin og smågrise, således at det vil være muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt.

Figur 5. Anlægget på Køllergård



Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrasket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som gange, inventar og foderautomater. Drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Den nyeste af staldene (stald 2) blev opført efter §12 miljøgodkendelse fra 2009. Nudrift og 8-årsdrift for produktionen er der dermed ikke forskellig fra ansøgt drift.

Staldtegning og beregning af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Stald 1	50-75 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	499	427	86%
Stald 2	50-75 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	1.205	1.056	88%
I alt				1.704	1.483	

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	499	427	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	662	608
Stald 2	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	1.205	1.056	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	1.205	1.056
	I alt	1.704	1.483	I alt	1.704	1.483

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

I ansøgt drift ændres dyretype fra slagtesvin til at omfatte slagtesvin og smågrise.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Køllergård udleveringsområde/rampe og drivgange. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype. Der er endvidere stillet vilkår om, gulvindretning som ammoniakreducerende teknologi, jævnfør vilkår 2.3.6.

4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Køllergård er der 3 eksisterende gyllebeholdere. Gyllebeholder 2 og 3 er forsynet med overdækning, som et frivilligt tiltag. Gyllebeholder 1 er taget ud af drift.

Overdækning af gyllebeholderne er derfor ikke indregnet som ammoniakreducerende tiltag i ansøgt drift. Beholder 1 har overdækning i form af naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol (og logbog) over flydelag og teltoverdækning i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

I nedenstående tabel ses data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Køllergård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1 *	1.050	255	Naturligt flydelag
Gyllebeholder 2	1.750	438	Teltoverdækning (frivilligt tiltag)
Gyllebeholder 3	1.850	461	Teltoverdækning (frivilligt tiltag)
I alt	3.600 (4.650)		

*Beholderen anvendes ikke.

Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere på Køllergård er på 4.650 m³, hvilket ved krav om 9 måneders opbevaringskapacitet giver mulighed for opbevaring af 6.200 m³ gylle.

I forhold til normtal for gødningsproduktion, svarer det til, at de tre gyllebeholdere har kapacitet opbevaring af gylle for en produktion på ca. 11.000 slagtesvin. Fraregnes beholder 1, svarer kapaciteten til en produktion på ca. 9.000 slagtesvin. Med den nuværende tilladte produktion på 8.350 slagtesvin vil den forventelige gødningsproduktion ligge på ca. 4.400 tons inkl. regnvand og vaskevand i henhold til normtal.

Den samlede kapacitet på bedriften svarer således til ca. 12,7 måneders opbevaring. Fraregnes beholder 1 er kapaciteten på 9,8 måneders opbevaring. Opbevaringskapaciteten er reelt højere, idet der produceres Bornholmergrisen, hvor der er en lavere belægningsgrad i stierne. Der er krav om mindst 9 måneders opbevaring for at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsen og kravet er opfyldt.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

BAT husdyrgødning

- Fast overdækning af en beholder betyder en reduktion ammoniakfordampningen fra beholderen med 50%
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tanken uden fast overdækning, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog iht. lovgivningen for beholdere med teltoverdækning
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold

til Husdyrgødningsoverførelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Køllergård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder og foderopbevaring

Foder opbevares i foderlade og i kornsiloer. Der anvendes korn og indkøbt tilskudsfoder.

Der anvendes tørfoder.

Forbruget ligger på ca. 1.380 tons i nudrift. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Foderet blandes ud fra foderoptimeringer foretaget af konsulent. Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Der foretages analyser af korn årligt og foderblandinger efter behov. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Beskrivelse

Ejendommen har vand fra offentlig forsyning til staldene og fra egen boring til stuehuset.

Hovedparten (ca. 85 %) af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres min. én gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 3.900 m³. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Drikkesystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Energi anvendes primært til ventilation og belysning samt til pumpning af gylle.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Det årlige elforbrug ligger på ca. 78.000 kWh.

Det årlige forbrug af dieselolie ligger på ca. 500 liter til varmekanon i forbindelse med udtørring efter vask. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift. Herudover anvendes dieselolie i forbindelse med markdriften.

Elforbruget følges løbende og opgøres en gang årligt.

Ventilation udgør den væsentligste post i forhold til forbrugt energi. Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden ind-

sættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen er delvis af lavenergitypen. Belysning er delvis udgangspunkt energibesparende LED. Ved udskiftning af ventilatorer og lys opsættes energibesparende typer.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpemidler

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Køllergård.

Til olie forefindes en tank på 1.200 liter placeret i maskinhus. Tanken er godkendt og placeret på fast bund uden afløb.

Rengøringsmidler opbevares på lager.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i forbindelse med forrum.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskedne forbrug af de nævnte hjælpemidler vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Der forefindes ikke toilet og bad i forbindelse med staldene.

I stalden vaskes en sektion efter hvert hold, svarende til ca. én sektion hver uge. Hertil kommer vask af udleveringsområde. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 300 m³.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden blandt slagtegrise ligger på ca. 2,0 % årligt. Der forventes ingen ændring i ansøgt drift.

Afhentningsplads for døde dyr er placeret på privatvej umiddelbart syd for staldanlægget. Pladsen er indrettet efter reglerne på området. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Kommunens vurdering

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne

Afhentningspladsen er indrettet efter de gældende regler på området. De døde dyr placeres i en lukket container eller ligger på spalter og er afskærmede, så de ikke er tilgængelige for dyr eller fugle. Pladsen er placeret tilbagetrasket i forbindelse med indkørsel til staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Der er foretaget beregninger, der viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og til nærmeste enkelt boliger, se nedenstående tabel 7.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Kåsevej 4 	0	NY	149,9	149,9	546,1	Ja
Kåsevej 8 	0	NY	149,9	149,9	695	Ja
Røvej 22 	0	FMK	144,1	144,1	759,2	Ja
Bådsted Camping, kommuneplan 	0	NY	333,1	333,1	1157,7	Ja
Kildesgårdsvej 	0	NY	333,1	333,1	2344,9	Ja
Rø Golfbane, lokalplan 	0	NY	333,1	299,8	2007,8	Ja
Sommerhusområde Fåregårdsvej 	0	FMK	455,7	455,7	2738,7	Ja
Tejn 	0	FMK	455,7	455,7	1383,9	Ja

Nærmeste byzone/fremtidige byzone er Tejn. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum 455 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 1.383 m. Lugtgenekravet til byzone er dermed opfyldt.

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone som er en ejendom uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger, er ved Kildesgårdsvej. Afstanden fra lugtcentrum til boligen skal være minimum 331 m og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 2.345 m.

Nærmeste lokalplan er ved Rø Golfbane. Til området ved golfbanen skal der være min. 299 m korrigeret. Der er tale om en korrigeret afstand idet staldanlægget er placeret mod nord i forhold til golfbanen. Kravet er opfyldt, idet den beregnede afstand fra lugtcentrum til området 2.007 m.

Nærmeste enkelt beboelser, som er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Kåsevej 4. Afstanden fra lugtcentrum til den nærmeste enkeltbeboelse skal være minimum 149 m og den beregnede afstand til beboelsen er 546 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til nærmeste enkelt beboelser.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug i nærheden af Køllergård og de nærmeste naboer. Nærmeste husdyrbrug er Lynggård ca. 1.294 m syd for Køllergård. Med mere end 100 m fra dette husdyrbrug til enkeltbeboelserne og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.



Nærmeste sommerhusområde, samlet bebyggelse, lokalplan er placeret 2 km eller mere end fra Køllergård er ikke medtaget på kortet.

Ansøger oplyser, at svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

7.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. Ved udskiftning af ventilatorer vil der blive valgt ventilatorer med nye støjsvage motorer.

Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Foderfremstilling kan give periodevis støj. Fremstilling finder sted i foderlade og vil ikke give støjgener udenfor matriklen.

Periodisk støj kan forekomme ved foderfremstilling samt ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Støj fra produktionsanlægget vil ikke genere naboer og forbigående, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 241 m og afstanden til offentlig vej er ca. 680 m.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Køllergård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbigående. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Køllergård går ad Røvej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.3 Støv

Beskrivelse

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med halmhåndtering herunder i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Køllergård ved at opbevare halm, råvarer og sæk-kevarer på fast bund, indendørs og tørt.

Der vil ikke ske en ændring i ansøgt drift.

Støv fra staldanlægget vurderes ikke at vil genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 241 m og afstanden til offentlig vej er ca. 680 m.

Kommunens vurdering

Regionskommunen vurderer, at produktionen på Køllergård ikke vil medføre væsentlig støvudvikling. Risikoen for støvgener anses primært at være knyttet til kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, hvor der kan opstå lokal støvspredning. Derudover kan der forekomme støvgener ved kørsel på den private vej i samme perioder. Samlet set vurderer kommunen dog, at produktionstilladelsen ikke vil medføre en ændring i støvniveauet i området.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.4 Lys

Beskrivelse

Der er udendørs belysning i form af lamper ved forrum og ved udleveringsrampe.

I staldene vil der være lys i 8 timer pr. dag i henhold til lovgivningen på området.

Belysningen på ejendommen vil ikke give anledning til gene for naboerne, idet afstanden er 241 m til nærmeste nabo og 680 m til offentlig vej.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.5 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, foder gange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Der bruges kemisk fluebekæmpelse / rovfluer.

I relation til rottebekæmpelse foretages denne af firmaet Ewers

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.6 Transport

Beskrivelse

Der er ingen intern transport af dyr på Køllergård. Der er ingen intern transport af foder, idet foderet transporteres i lukket system til de enkelte staldafsnit.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via privatvejen, som grænser op til Røvej.

Der er transport til og fra Køllergård i form af bl.a. levering af foder og dyr til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion.

Transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid.

Der vil i gennemsnit blive leveret 1-2 læs grise til ejendommen hver måned. I alt ca. 36 læs pr. år. Der vil blive afhentet slagtegrise til slagteriet 1-2 gange pr. uge. Transporter fra ejendommen sker med lastbil. Transporterne vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16. Dette udgør ca. 60 transporter årligt.

Der afhentes døde dyr 1-2 gange pr. uge, dette udgør 78 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres foder til ejendommen ca. 2 gange om måneden. Herudover køres korn til ejendommen i høst. Disse transporter forventes at udgøre i alt ca. 70 læs pr. år. Foder leveres i dagtimerne indenfor normal arbejdstid. Tilkørsel af korn i høstperioden kan finde sted om aftenen.

Halm: 1 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie: 4 transporter pr. år.

Udbringning gylle udgør ca. 145 læs pr. år.

Antallet af transporter øges ikke i ansøgt drift.

To af gyllebeholdere er forsynet med teltoverdækning. Det gøres dels for at reducere ammoniakudledningen og dels for at undgå regnvand i tanken. Med et overfladeareal på de to beholdere på ca. 900 m² og forventet min. 500 mm regn pr. år, så spares min. 450 m³ regnvand i beholderne. Det svarer at der spares udkørsel af ca. 15 læs gylle pr. år.

Opgørelse af transporter på Køllergård kan ses i Tabel 8 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Køllergård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Dyr til ejendommen	36
Dyr fra ejendommen	60
Afhentning af døde dyr til DAKA	78
Foder	70
Halm	1
Transporter med gylle	145
Øvrige	4
Total	394

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Køllergård, som sker ad egen privatvej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes

emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Overdækning af gyllebeholdere har en effekt på ammoniakemissionen. Denne effekt er ikke indregnet, idet overdækning af beholdere er et frivilligt tiltag. Gyllebeholder 1 er ligeledes indregnet, selvom denne reelt er taget ud af drift. Dvs. at den faktiske ammoniakemission reelt er lavere end anført i tabellen.

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Køllergård før og efter

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.076,2	461,7	2.537,9	0,0 (nudrift) 0,0 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.076,2	461,7	2.537,9	-
8-års drift	2.076,2	461,7	2.537,9	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Køllergård, men uden krav til anvendelse af miljøteknologi. I ansøgningskemaet for Køllergård er BAT for de eksisterende stalde beregnet ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit med BAT-krav fastsat i tidligere godkendelse.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i tabel 10.

Tabel 10. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere godkendelse	427	1,40	597,8
Stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere godkendelse	1.056	1,40	1.478,4
Gyllebeholder 1	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	255	0,40	102,0
Gyllebeholder 2	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	438	0,40	175,3
Gyllebeholder 3	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	461	0,40	184,4
I alt			1.483 + 1.154		2.076 + 462 = 2.538

BAT-krav beregnes til 2.538 kg NH₃-N pr. år og den faktiske emission beregnes til 2.538 kg NH₃-N pr. år. Kravet er således opfyldt. Hertil kommer en ekstra reduktion på ca. 180 kg NH₃-N pr. år, der opnås ved frivillig overdækning af de to gyllebeholdere. Fraregnes desuden beholder 1, som reelt er taget ud af drift, er den samlede reduktion på 282 kg NH₃-N pr. år.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-krav for de eksisterende stalde er fast i tidligere godkendelser.

Den ansøgte produktion medfører en emission på som er identisk med det beregnede BAT-krav, og med de frivillige tiltag er emissionen 282 kg NH₃-N pr. år lavere end det fastsatte BAT krav. Det ansøgte husdyrbrug overholder således det vejledende BAT-niveau.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at staldenes gulvtyper – se vilkår 2.3.6.

8.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

Påvirkning af naturområder

Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion på Køllergård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet Figur 4.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Idet der ikke foretages ændringer af produktionen og i staldanlægget øges udledningen af ammoniak ikke og der sker således ikke en merbelastning af naturområderne i ansøgt drift. Frivillige tiltag i form af overdækning af gyllebeholdere betyder, at merdepositionen til områderne reelt reduceres.



Figur 4. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Køllergård.

Nærmeste kategori 2 natur er placeret mere end 2 km fra Køllergård og er derfor ikke medtaget på kortet.

Tabel 11. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Køllergård.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Habitatnatur	0,2	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,1	0,0	0,0
	Hede	0,1	0,0	0,0
	Mose	0,1	0,0	0,0
	Skove	0,1 – 0,6	0,0	0,0
Anden natur	Enge	0,1-4,4	0,0	0,0

	Søer	0,0-0,2	0,0	0,0
	Vandløb	0,5	0,0	0,0

Alle naturberegningsspunkter kan ses i bilag 2.

Nærmeste beskyttede naturareal er en eng placeret ca. 72 m nord for staldanlægget. Der er placeret endnu en eng indenfor 1.000 m af staldanlægget mod sydøst.

Indenfor 1.000 m af ejendommen er placeret et kategori 3 overdrev, en hede og en mose. Til nærmeste område er der 763 m. En række skove er udpeget som skove med gammel skovjordsbund og som tilgroet lys åbne. Den nærmeste er en skov med gammel skovjordsbund placeret ca. 375 m mod sydøst. Herudover er der en række beskyttede søer/vandhuller, hvor den nærmeste er placeret 524 m mod sydøst.

Habitatområdet Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne er placeret ca. 1,3 km øst for Køllergård. Indenfor området er der udpeget flere områder med kategori 1 habitatnatur.

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Kategori 1-natur

Der er ca. 1,3 km fra Køllergård til nærmeste Natura 2000-område og 1,3 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er nr. N210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Til kategori 1-natur i området beregnes totaldepositionen til 0,2 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Maks. tilladt totaldeposition er afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden, der påvirker det samme punkt i område med habitatnatur samt kategori 1 overdrev og heder. Antallet af andre husdyrbrug er opgjort for at fastlægge kumulation. Der er ét andet husdyrbrug indenfor 1.000 m af habitatområdet, men mere end 1.000 m fra nærmeste kategori 1-naturområde i forhold til Køllergård.

Indregnes kumulation fra nærmeste husdyrbrug (worst case) er kravet til maksimal deposition 0,4 kg NH₃-N pr. år. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 2,3 km øst for Køllergård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Køllergård på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Idet produktionen på Køllergård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er en hede beliggende ca. 763 m nord for Køllergård. Heden påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 3-skov er beliggende ca. 375 m øst for Køllergård. Skoven påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Anden natur

Der er placeret en eng umiddelbart nord for Køllergård. Der beregnes en merdeposition til engen på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Der er beregnet ammoniakdeposition til søer beliggende indenfor 1.000 m af Køllergård. Den nærmeste sø er placeret ca. 524 m for stalden. For alle søer beregnes en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Køllergård er beliggende ca. 1,3 km fra nærmeste Natura 2000-område Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til natur placeret i Natura 2000-området beregnet til maksimalt 0,2 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NO-VANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde

for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at "Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."

Inden for 300 m fra produktionsanlægget på Køllergård ligger et vandløb øst for Hullegård. Der er ikke i vandløbet beliggende inden for 300m af staldanlægget registreringer om fund af Bilag IV-arter. Herudover vurderes der ikke inden for 300 m at være områder, som kan udgøre raste- eller yngleområder for Bilag IV-arter.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne data samt registrerede data i de tilgængelige databaser Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen samt Arter.dk. Der er registrering af Bilag IV-arten grøn frø i en sø i en sø inden for 1000 m af Køllergård. Herudover er der ikke registreringer af Bilag IV-arter inden for 300 m til 1000 meter af Køllergård.

Andre arter omfattet af bilag IV såsom flagermus kan dog have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer, herunder søer og skove i området.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniakdeposition til de potentielle levesteder for bilag IV-arter, dvs. vandløbet beliggende nærmere end 300 m fra Køllergård. Depositionen til vandløb mv ved Køllergård er beskrevet i ovenstående afsnit 8.2. Til søerne inden for 1000 m af Køllergård er der beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til såvel nudrift som 8-års drift. På baggrund heraf er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af søernes potentiale som muligt levesteder for Bilag IV-arterne. På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet set, at den ansøgte udvidelse ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde. Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn og tekniske løsninger. Ved påfyldning af gyllevogn vil der blive anvendt sugekran. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholderne tilses dagligt.

Ved eventuel udkørsel med gyllen, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Olietanke står på fast og uigennemtrængeligt gulv i maskinladen.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Der opbevares pesticider på ejendommen. Pesticider opbevares i kemikalierum efter gældende forskrifter. Kemikalierummet er med fast bund og uden afløb.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, etableres en barriere, så gyllen ikke løber mod drænbrønd, beskyttede søer, eller mod vandløb. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod drænbrønd, åbne grøfter eller søer, kan der etableres barriere med f.eks. bigballer af halm eller jord.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Teknik og Miljø i BRK.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. Alle, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletankene er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Hvis der sker tilsvining af vejene ved udkørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevogn enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at udbringe under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed).

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Olietankene er underlagt lovgivning. Tanken står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra olietank spredtes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Veterinærmedicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Køllergård

For Køllergård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Der er vandværksvand i staldene og derfor også vand ved strømsvigt.

Foder: Udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm. En nødgenerator startes op ved længere strømsvigt.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlungsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 3.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupeer
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog over flydelag og teltoverdækning for gyllebeholdere

- Der er 10 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Køllergård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag/teltoverdækning på gyllebeholdere
- 10 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 SAMLET VURDERING

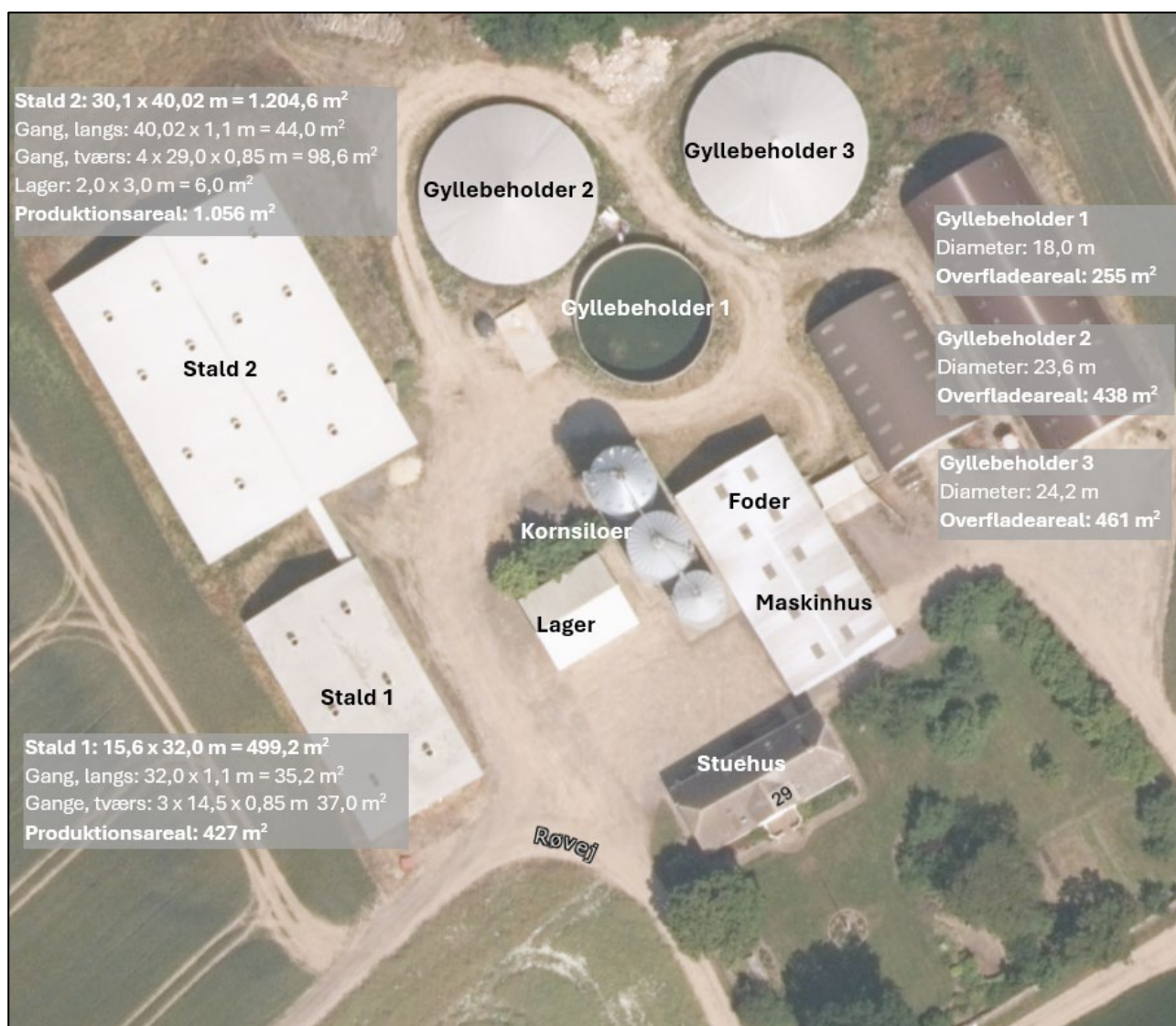
Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

Bilagsoversigt

1. Produktionsarealer i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift
2. Naturberegningsspunkter for Køllergård
3. Beredskabsplan
4. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger

Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift



Bilag 2. Naturberegningspunkter for Køllergård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Beskyttet vandløb	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,5	▼
Skov 12	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Skov 12	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Skov 11	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Skov 10	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Skov 9	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Eng 5	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 7	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 6	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 5	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0	▼
Sø 4	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼

Eng N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	4,4	▼
Skov 8	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6	▼
Skov 7	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Skov 6	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Skov 5	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Skov 4	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Skov 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Skov 2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Skov 1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Hede N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur Ø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼

Bilag 3. Beredskabsplan for Køllergård

Udarbejdet 04-2025

Opdateret 2026

Opdateret 2027

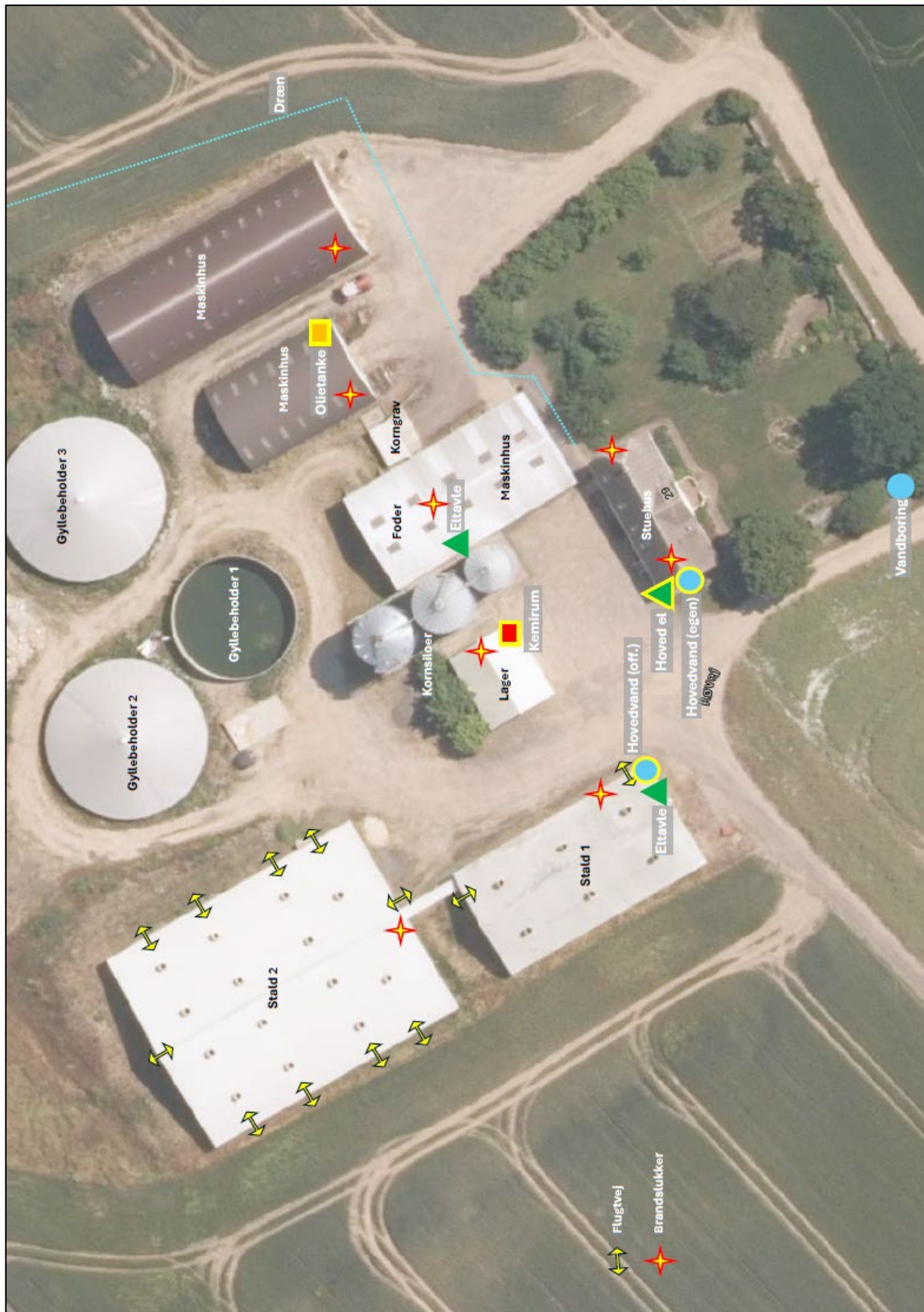
Opdateret 2028

Beredskabsplan

Køllergård, Røvej 29, 3760 Gudhjem

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliespild - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget Kontakt Kim 23305376	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Kim 23305376	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Kim 23305376	Vand Hovedstophane (offentlig vand) er placeret ved indgang til stald. Hovedstophane (egen boring) er placeret i stuehus. Elektricitet Hovedafbryder er placeret i stuehus. Kontakt Kim 23305376	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning). Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til stalde. Kontakt lægevagten ved mindre personskade. Kontakt Kim 23305376
Ambulance 112						
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed 112						
Helle Thers 56922074						
Landbocentret 70279000						
Dyrslæge LVK 21715279 21715274	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsværligt: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet. Oplys om: • Tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder og omfang • Hvor der er adgangsveje					
Elektriker Smed/VVS Ventilation 56481600 56947450 56965149		Forsøg opdæmning med jord eller halmballer for at undgå, at gylle løber til drænbrønd/vandløb. Er gyllen løbet til drænbrønd skal der laves en opdæmning af vandløb med en bigballe. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn, grøft eller vandløb. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer o.l. afhængig af mængden og art. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.		Ved strømsvigt på over ca. 1/2 time, ring til TREFOR og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf nr. 5693 0950. Opstart af nødstrømsgenerator ved længere strømsvigt.	Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.
Ejer Kim Kristensen 23305376						

BEREDSKABSKORT - VEND



Bilag 4. Modtagne hørings svar og kommunens bemærkninger

Bornholms Regionskommune har i forbindelse med den gennemførte nabo-/partshøring i perioden 28/7 til 20/8 2025 modtaget en skriftlig henvendelse. Denne er gengivet i det følgende efterfulgt af kommunens kommentarer til de enkelte punkter.

Ansøger har haft hørings svarene til udtalelse og har via sin konsulent indsendt bemærkninger hertil.

Henvendelse 1

Ejeren af Røvej 22 har fremsendt følgende bemærkning:

"Jeg vel ikke udtale mig om hvordan han planlægger produktion.

Det jeg efterspørger er hvordan han reducerer den naturforurening vi oplever

For eksempel reduktion af grise antal, så havde vi naboer fået mindre giftstoffer strøet omkring vores hus.

Den bedste teknik, med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne?

Gyllestanken er ikke reduceret, tværtimod aldrig været så slemt som nu, siden sønnen kom med et monstrum af en gyllevogn som åbenbart skal køre 24/7 selv midt om natten bliver vækket af projektørlys og blinklys, tror der er sket en ulykke.

Før kunne vi næsten gætte hvornår gyllen blev udkørt. Nu er det umuligt. Den besked vi fik når jeg på talte det. Kan vel se hvad vi har gang med. Arrogant svar.

1 maj i år grillen tændt og gæster inventeret. Uden information kom gyllevognen, måtte aflyse den grill og informere vores gæster. Ikke første gang.

Information og miljø samt biodiversiteten er tilsyneladende et by i Rusland desværre. Ellers havde han ikke brandt sine marker af med gift?

Oplevet det som chikane!"

Ansøger har via sin konsulent fremsendt følgende kommentar til det modtagne hørings svar:

Køllergård drives til hver tid i henhold til gældende lovgivning – det gælder både ift. markdrift og griseproduktion.

Der foretages ikke ændringer i produktionen på Køllergård. Dvs. at der med den indsendte ansøgning er foretaget en gennemgående vurdering af miljøforholdene. En gennemgang, der viser at alle krav er overholdt herunder udledning af ammoniak og lugt fra staldanlægget.

Udkørsel af gylle er ændret og udkørslen foretages nu med en ny større gyllevogn. Det betyder, at gyllen udbringes til ejendommens arealer over to arbejdsdage fremfor over 10-14 dage, som var tilfældet før. Dette ses som en væsentlig forbedring for nabobeboelser i forhold til de lugtgener, der vil være ved udbringning.

På Køllergårds arealer blev der udbragt gylle den 1. maj 2025. Der blev givet information til naboen om dette den 29. april 2025. Her blev der lagt et brev i naboen's postkassen med teksten: "Vi kører gylle d. 1-5-25. Vi undskylder for lugtgener. Mvh Kim Kristensen, tlf. 23305376." Der kom et retursvar med et brev i Kim's postkasse med teksten "Miljø svin" (bilag forefindes til dokumentation).

Udover at udbringe gyllen fra Køllergård, anvendes den nye gyllevogn til udkørsel af gylle for andre producenter på deres arealer (maskinstationskørsel). Dette gælder blandt for den 24. juli 2025, hvor der blev kørt maskinstationskørsel for en ejendom på den vestlige side af øen. Der kan fremvises en log (dato og tidspunkt) for al kørsel med den nye gyllevogn.

Ved kørsel på offentligvej med gyllevognen følges færdselsloven herunder, at kørslen skal være forsynet med gult rotorblink.

Bornholms Regionskommunes svar til den indkomne høringsbemærkning

Regionskommunen har gennemgået den indkomne høringsbemærkning samt ansøgers kommentarer hertil.

Det fremgår af hørings svaret, at naboen oplever væsentlige gener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, herunder lugt, støj og lysgener ved kørsel samt manglende information om tidspunktet for udbringning.

Regionskommunen bemærker, at den aktuelle ansøgning vedrører en miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens §16b, og at der med ansøgningen ikke foretages ændringer i produktionens omfang eller dyreholdets størrelse. Ansøgningen indebærer således ingen forøgelse af miljøpåvirkningen fra Køllergård.

Regionskommunen har vurderet de ansøgte forhold og konstateret, at Køllergård overholder alle gældende lovkrav, herunder reglerne om ammoniakemission, lugt og øvrige miljøpåvirkninger fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at både lugt og ammoniakudledning ligger inden for de fastsatte grænseværdier.

Regionskommunen er bekendt med, at der er foretaget ændringer i udbringningen af husdyrgødning, idet der nu anvendes en større gyllevogn, hvilket medfører, at udbringningen kan gennemføres over færre dage end tidligere. Regionskommunen vurderer, at dette som udgangspunkt er en forbedring, da det reducerer den samlede periode med eventuelle lugtgener.

Ansøger har endvidere iværksat frivillige miljøforbedrende tiltag, herunder overdækning af ejendommens gyllebeholdere med telt. Dette bidrager til yderligere reduktion af ammoniakfordampning og lugt, ud over hvad lovgivningen kræver.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at Køllergård drives i overensstemmelse med gældende miljøregler og har iværksat tiltag, som bidrager positivt til at begrænse emissioner ud over det lovpligtige niveau. Eventuelle gener i forbindelse med udbringning af gylle vurderes at være midlertidige og inden for, hvad der må forventes i forbindelse med lovlig landbrugsdrift.

Høringssvaret gav ikke anledning til ændringer i §16b-miljøtilladelsen.

